

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Maj-juni 2026
Institution	Kolding HF og VUC
Uddannelse	Hf3
Fag og niveau	Dansk A
Lærer	Nina Speedtsberg-Lund / Katrine Robertsen
Hold	HF3-232308

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Kommunikation og sprog
Titel 2	Retorik og argumentation (herunder dansk-historieforløbet)
Titel 3	Mellem linjerne (og minimalisme)
Titel 4	Overraskende og humoristiske film
Titel 5	Middelalderen og fortællingens forvandling
Titel 6	Kærlighed, dating og kønsroller gennem tiden (1700-1890)
Titel 7	Kropsfremstilling i medier
Titel 8	Ord i opbrud
Titel 9	Medier og journalistik

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Titel 1	Kommunikation og sprog
Indhold	Primærttekster i kompendiet for forløbet:

	<ul style="list-style-type: none"> • Reklame for Compeed (i <i>Alt for damerne</i>, nr. 18, 3. maj 2005) • Reklame for Gillette: "The Best a Man Can Get", 1989 • Reklame for XL-Byg: "Sådan har det ikke altid været", 2016 • Reklame for Jem og Fix: "Bærende væg", 2012 • Reklame for Silvan: "Legehus", 2013 • Carsten Norton, Jan Søgaard m.fl.: "Her brugte de Kirstens dankort" (<i>Ekstrabladet</i>, 3. januar 2012) • Af "Bekendtgørelse af Lov om hunde" (s. 19-20) i <i>Det sproglige i dansk</i> • "Andreas og Sebastian snakker om musik" (s. 17-18) i <i>Det sproglige i dansk</i> • Uddrag af et interview fra Go' morgen Danmark mellem Anne-Grethe Bjarup Riis og Susanne Møller den 16.2.2011 (http://kortlink.dk/qzzk) • Uddrag af <i>Blinkende lygter</i> (klippet om "den syge høne") (Syg høne-uddrag) • Casper Christensen og Frank Hvams bidrag til "Knæk cancer" (Knæk ...) <p>Teori i kompendiet for forløbet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lærerproduceret materiale om det retoriske pentagram • Peter Heller Lützen: uddrag af kapitlerne "Kommunikation" og "Mundtligt og skriftligt" (kap. 1 og 2) i <i>Det sproglige i dansk</i> • Ole Schultz Larsen: uddrag af kap. 4.12 "Kommunikationsanalyse" om dialogskik, samarbejde, høflighed og facework i <i>Håndbog til dansk</i>
Omfang	45 lektioner af 45 min.
Særlige fokuspunkter	<p>Centrale begreber:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Det retoriske pentagram og støj • Kommunikative funktioner (social, metasproglig, informativ, identitetsgivende, poetisk, impressiv) • Genretræk for mundtligt og skriftligt sprog

	<ul style="list-style-type: none"> • Face og facework, herunder korrektionsprocessen, ansigtstruende og ansigtsdæmpende handlinger • Samarbejdsprincippet (ærlighed, holde sig til emnet, tilpas mængde information, udtrykke sig klart) • Høflighedsprincippet (hensynsfuld, beskeden, positiv, gavmild, enighed) • God samtaleskik: turtagning, gambitter, engagement, øjenkontakt
Væsentligste arbejdsformer	Læreroplæg, dialogisk klasseundervisning, kreative opgaver, individuelle skriveløser, gruppearbejde, procesorienteret skrivearbejde, begrebstræning, repetitionsspil

Titel 2	Retorik og argumentation (herunder dansk-historieforløbet om Den kolde krigs taler)
Indhold	<p>Primærtetekster i kompendiet for forløbet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kong Frederiks nytårstale, Nytårsaften, 31. december 2024 • Kristian Villesen: "Derfor ser jeg Paradise hotel" (i <i>Information</i> den 13. marts 2010) • Camilla Fabricius: "Den hemmelige kvindesygdom, som vi skal tale om" (i <i>Politiken</i> den 16. april 2022) • Andrea Dragsdahl: "Drop true crime - Lysten til morbid underholdning skal ikke stilles med andres tragedie" (i <i>Information</i> den 16. juli 2019) • Aftenklubbens podcast: Afskaf kongehuset med Claes Theilgaard (25. januar 2022) • Statsminister Mette Frederiksens nytårstale (1. januar 2024) • Winston Churchill: "Fultontalen" (5. marts, 1946) • John F. Kennedy: "Ich bin ein Berliner" (26. juni, 1963) <p>Teori i kompendiet for forløbet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lærerproduceret materiale om: <ul style="list-style-type: none"> ○ Det retoriske pentagram

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Appelformerne ○ Toulmins argumentationsmodel ○ Argumenttyper ○ Sproglige virkemidler ○ Talegenren ○ Mundtlig formidling
Omfang	36 lektioner a 45 min.
Særlige fokuspunkter	<p>Centrale begreber:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Toulmins argumentationsmodel (påstand, belæg, styrkemarkør, rygdækning, gendrivelse) • Argumenttyper (logosargumenter, patosargumenter, etosargumenter) • Appelformer (etos (herunder de moderne dyder), logos, patos) • Det retoriske pentagram (modtager, afsender, emne, kontekst, sprog) • Sproglige virkemidler (retoriske spørgsmål, triade, metafor, sammenligning, farvede ord, modsætningspar, gentagelser, intertekstualitet) • Talegenren (lejlighedstalen vs. den politiske tale)
Væsentligste arbejdsformer	Dialogisk klasseundervisning, gruppearbejde, individuelt arbejde med skriftlig opgave, læreroplæg, begrebstræning, højtlesning, arbejde med mundtlig feedback, stationsarbejde, fremlægge taler, kreativ skrivning, øvelse med AI, repetitionsspil

Titel 3	Mellem linjerne (og minimalisme)
Indhold	<p>Primærtetekster i kompendiet for forløbet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Martin Andersen Nexø: "Ulven og fårene", 1915 • Martin A. Hansen: "Agerhønen" fra <i>Agerhønen</i>, 1947

	<ul style="list-style-type: none"> • Peter Seeberg: ”Støvsuger”, 1997 • Helle Helle: uddrag af ”Noter” fra <i>Dansknoter</i> nr. 2, 1999 • Helle Helle: ”Hedebølge” fra <i>Biler og dyr</i>, 2000 • Thomas Korsgaard: <i>Mente I det</i>, 2023 (1. værk) <p>Teori i kompendiet for forløbet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lærerproduceret materiale om: <ul style="list-style-type: none"> ○ Analyse og fortolkning som metode ○ Fortælleforhold ○ Personbeskrivelse ○ Minimalisme • ”Novellegenren” fra ibogen <i>Dansk på ny (Læreplan 2017)</i>: https://danskpaany.systeme.dk/index.php?id=151 <p>Supplerende stof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Afsnit fra <i>Brug litteraturhistorien</i> af Mimi Sørensen og Mads Rangvid, 2014: <ul style="list-style-type: none"> • ”Selvbiografier: fiktion eller fakta?” (s. 233) • ”Dobbeltkontrakten” (s. 233-234) • "Performativ biografisme" fra ibogen <i>Litteraturhistorien - på langs og på tværs</i> af Tinne Serup Bertelsen m.fl • Afsnittet ”Autofiktion” fra ibogen <i>De seneste 5 års litteratur</i> af Brian Andreasen m.fl., 2020
Omfang	25 lektioner a 45 min.
Særlige fokuspunkter	<p>Centrale begreber:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fortælletyper (1.personsfortæller, 3.personsfortæller) • 3.personsfortæller (observerende, alvidende, personbunden)

	<ul style="list-style-type: none"> • Synsvinkel (indre, ydre, kombineret) • Direkte, indirekte eller dækket tanke/tale • Direkte og indirekte person- og miljøbeskrivelse • Minimalisme (less is more, indirekte fortællestil, show it, don't tell it) • Den klassiske novelle (enstrengt handling, tredeling, uventet begivenhed, begrænset persongalleri, afrundet) • Den moderne novelle (enstrengt handling, in medias res, åben slutning, begrænset persongalleri, tomme pladser) • Nyere litteratur (autofiktion, dobbeltkontrakt og performativ biografisme)
Væsentligste arbejdsformer	Dialogisk klasseundervisning, begrebstræning, gruppe- og pararbejde, individuelt arbejde, læreroplæg, kreativ skrivning, repetitionsspil

Titel 4	Overraskende og humoristiske film
Indhold	<p>Primærtetekster i kompendiet for forløbet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pål Sletaune: "Eating Out", 1994 • Mathieu Ratthe: "Lovefield", 2008 • "Selvvalgt" kortfilm: <ul style="list-style-type: none"> • Klaus Messerschmidt Hjuler: "A lunch story", 2018: • Alexander Kolpin: "Under bæltstedet", 2006: • Anders Thomas Jensen, Tomas Villum Jensen: "Ernst og lyset", 1996: • Esben Tønnesen: "Lille mand", 2006 • Projekt om en selvvalgt spillefilm (2. værk): <p>Teori i kompendiet for forløbet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lærerproduceret materiale om:

	<ul style="list-style-type: none"> • Filmiske virkemidler • Kortfilmssgenren • Ole Schultz Larsen: "Komposition og spænding i spillefilm" fra <i>Håndbog til dansk</i>, 2020, Systime (https://hbdansk.systime.dk/index.php?id=223&L=0 og https://hbdansk.systime.dk/index.php?id=223&L=0)
Omfang	25 lektioner a 45 min.
Særlige fokuspunkter	<p>Centrale begreber:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Billedbeskæring (supertotal, total, halvtotal, halvnær, nær, ultranær) • Asynkron lyd (voice-over, underlægningsmusik, effektlyde) • Synkron lyd (reallyd, baggrundsmusik, forstærket reallyd) • Kamerabevægelse (panorering, travelling, tilt, håndholdt, statisk) • Klipping (skjult klipping vs. synlig, fx montageklipping, kontrastklipping) • Kameravinkler (normalperspektiv, frø- og fugleperspektiv) • Lys (high-key og low-key) • Kortfilm og Raskins syv parametre • Berettermodellen / Hollywoodmodellen
Væsentligste arbejdsformer	Dialogisk klasseundervisning, begrebstræning, gruppe- og pararbejde, individuelt arbejde, kreativ skrivning, læreroplæg, mini-projekt, fremlæggelser, optagelser, repetitionsspil

Titel 5	Middelalderen og fortællingens forvandling
Indhold	<p>Primærtetekster i kompendiet for forløbet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Ravnkel Frøjsgrades Saga</i> (3. værk) • Snorri Sturluson: Kort uddrag/citat af "Olav Tryggvasons Saga" fra <i>Heimskringla</i>

	<ul style="list-style-type: none"> • Folkevisen ”Harpens Kraft” • Folkevisen ”Ebbe Skammelsøn” • Folkeeventyret ”Askepot” • H.C. Andersen: ”Fyrtøjet”, 1835 • Karen Blixen: ”Ringen” fra <i>Skæbne-Anekdoter</i>, 1958 <p>Supplerende stof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Johannes Fibiger m.fl., <i>Litteraturens veje: Om vikingetiden</i>. <p>Teori i kompendiet for forløbet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lærerproduceret materiale om: <ul style="list-style-type: none"> • Analyse og fortolkning som metode • Personbeskrivelse • Fortælleforhold • Middelaldersamfundet • Folkeviser • Folkeeventyr • Islandske sagaer / islændinge sagaer • Preben Meulengracht Sørensen: uddrag af ”Sagalitteratur” fra Den store danske.lex.dk (https://denstoredanske.lex.dk/sagalitteratur) • Jonna Louis-Jensen: ”Heimskringla” fra Den store danske.lex.dk (https://denstoredanske.lex.dk/Heimskringla)
Omfang	25 lektioner a 45 min.
Særlige fokuspunkter	<p>Centrale begreber:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sagagenren (autenticitet, komposition, objektiv skrivestil) • Feudalsamfund og hierarkisk verdensopfattelse • Folkeviser: Trylleviser og riddervis

	<ul style="list-style-type: none"> • Syrebadsteknik i folkeviser (stereotype karakter- og miljøbeskrivelser, ubestemt tid og sted, formelsprog, simpel handling, enkelt sprog, dialog mellem højst 2 personer af gangen) • Ekspansionsteknik i folkeviser (gentagelser, gentagelser med variation, detaljerede beskrivelser) • Folkeeventyr (gentagelser og talmagi, formelsprog, ubestemte tids- og stedsangivelser, stereotype personer, kun de nødvendige personer indgår, modsætningsstrukturer) • Hjemme – ude – hjem og aktantmodellen
Væsentligste arbejdsformer	Dialogisk klasseundervisning, gruppearbejde, pararbejde, læreroplæg, højtlesning, kreativ skrivning, procesorienteret skrivning, begrebstræning, repetitionsspil

Titel 6	Kærlighed, dating og kønsroller gennem tiden (1700-1890)
Indhold	<p>Primærtetekster i kompendiet for forløbet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oplysningstiden: <ul style="list-style-type: none"> • Ludvig Holberg: <i>Erasmus Montanus</i>, 1723 (4. værk) • Nationalromantikken: <ul style="list-style-type: none"> • Adam Oehlenschläger "Der er et yndigt land/ Fædrelandssang", 1819 • Richard Dybeck "Du gamla, du fria", 1844 (svensk) • Biedermeier (Romantikken): <ul style="list-style-type: none"> • N.F.S. Grundtvig: "Det er så yndigt at følges ad", 1855 • Adam Oehlenschläger: "Den elskende bondeknøs", 1803 • Romantismen: <ul style="list-style-type: none"> • St. St. Blicher: uddrag af <i>Brudstykker af en Landsbydegns Dagbog</i>, 1824 • C.W. Eckersberg: En nøgen kvinde sætter sit hår foran spejlet, 1841

- Det moderne gennembrud:
  - Amalie Skram: 2 uddrag af *Constance Ring*, 1885 (norsk)
  - Herman Bang: "Den sidste balkjole", 1887
  - Henrik Pontoppidan: "Ane-Mette", 1887

Supplerende stof:

- **Billedkunst i perioden:**
  - "Udslidt", H. A. Brendekilde, 1889
  - "Sat ud" Erik Henningsen, 1892
  - "Forladt - dog ej af venner i nøden", Frants Henningsen, 1888
  - "En sulten ved døren", Carl V. Meyer, 1910
  - "Kampen for tilværelsen", Christian Krogh, 1888
  - "Fra Burmeister og Wains jernstøberi", P.S. Krøyer, 1885
  - "La Gare Saint Lazare", Claude Monet, 1877
  - Farvelagt fotografi af "Gallery of Machines" fra verdens-udstillingen i Paris i 1889, Frankrig
  - Baggårds-scene fra Adelgade 26 i København. Ca. år 1900. Nationalmuseet.
  - Prinsens-gade 4 fra 1914. Københavns Museum
  - En klunser på Christians-havn 1900-10
  - Tjeneste-piger fotograferet i København

Teori i kompendiet for forløbet:

- Lærerproduceret materiale om:
  - Oplysningstiden
    - Supplerende: Aarhus Teater: Undervisningsmateriale til Erasmus Montanus.
  - Dramaet som genre

	<ul style="list-style-type: none"> • Romantikken og dens perioder: Nationalromantikken, Biedermeier og Romantismen. • Det moderne gennembrud og sædelighedsfejden • Afsnit fra <i>Brug litteraturhistorien</i> af Mimi Sørensen m.fl., 2014: <ul style="list-style-type: none"> • "Oplysningstiden: Fornuften dyrkes" • "Romantikken: Fantasi og følelser dyrkes" • "Biedermeier: Familien dyrkes" • "Det moderne gennembrud: Fra idealisme til realisme"
Omfang	30 lektioner a 45 min.
Særlige fokuspunkter	<p>Centrale begreber:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oplysningstiden: <ul style="list-style-type: none"> • Fornuft, rationalisme, viden og oplysning • Naturvidenskabelige viden > overtro / religion • Ytringsfrihed, demokrati, menneskerettigheder • Dramaet som genre (replikker og regibemærkninger) • Holbergs komedier (den typiske hovedperson og opbygning) • Nationalromantikken <ul style="list-style-type: none"> • Fædrelandet • Folkeånd • Dansk natur, historie og fædreland • Dyrkelse af oldtiden i lyset af Danmarks krise. • Biedermeier (Romantikken): <ul style="list-style-type: none"> • Pænhed og ordentlighed • Familien og tryghed i hjemmet • Harmoni og idyl • Romantismen:

	<ul style="list-style-type: none"> • Det erotiske, mystiske og dæmoniske • Skyggesider, splittelse • Det moderne gennembrud: <ul style="list-style-type: none"> • Kritik af køn, klasse og kirke • At sætte problemer under debat i litteraturen • Sædelighedsfejden (debat om kønsroller og undertrykkelsen/frigørelsen af kvinder, tre grupper: de traditionelle, de konservative, de moderne) • Realistisk litteratur
Væsentligste arbejdsformer	Dialogisk klasseundervisning, gruppe- og pararbejde, matrixgrupper, individuelt skriftligt arbejde, begrebstræning, læreroplæg, fælles højtlesning, fokuseret læsning af et værk, kreative øvelser, eksamenstræning, repetitionsøvelser.

Titel 7	Kropsfremstilling i medierne
Indhold	<p>Primærtetekster i kompendiet for forløbet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reklamer med traditionelt kropsideal: <ul style="list-style-type: none"> • Dior (JOY by Dior – The new fragrance) • Gucci (Gucci Envy for Men perfume commercial) • JBS (JBS kun for rigtige mænd) • Fleggaard (Fleggaard: For the Girls) • Paco Rabanne (Paco Rabanne Pure XS - 50 secs Anuncio Perfume 2017) • L'Oreal (L'Oreal - "Extraordinary Oil" Nourishing Shampoo 2016) • Reklamer, der gør op med det traditionelle kropsideal: <ul style="list-style-type: none"> • Dove ("Firming" - Dove) • Dressmann (Underwear for Perfect Men)

	<ul style="list-style-type: none"> • Dokumentarer fra DR: <ul style="list-style-type: none"> • DR: uddrag af ”Miss Perfect”, 2017 (afsnit 1) • DR: uddrag af ”Hård udenpå”, 2017 (afsnit 1) • DR: uddrag af ”Tykke Ida”, 2017 (uddrag fra afsnit 2) • NRK: ”Line fikser kroppen”, 2017 (afsnit 1) • Christian Sønderby Jepsen: <i>Naturens uorden</i>, 2015 (5. værk) • Marie Hohnen: ”Læge: Kropsaktivister gør overvægtige en bjørnetjeneste” og ”Det gør mig glad, hvis piger lærer, at de ikke skal være supertynde” (i <i>Politiken</i> den 25. februar 2017) <p>Teori i kompendiet for forløbet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lærerproduceret materiale om filmiske virkemidler • Afsnit fra <i>DOX</i> af Dorthe Schmidt Granild og Mette Wolfhagen, 2016: <ul style="list-style-type: none"> • ”Definition af dokumentargenren” (s. 16-18) • ”Autenticitetsmarkører - Signaler om virkelighed” (s. 18-21) • ”Interviewformer” (s. 39) • ”Dokumentarens fortælleformer” (s. 44) • ”Tv-dokumentarisme” fra ibogen <i>Levende billeder - grundbog i mediefag</i> af Anders Dahl m.fl., 2013, 2018
Omfang	20 lektioner a 45 min.
Særlige fokuspunkter	<p>Centrale begreber:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Filmiske virkemidler (kameravinkler, billedbeskæringer, lyd, klipning) • Autenticitetsmarkør og faktakontrakt • Dokumentargenrer (tv-dokumentar vs. dokumentarfilm) • Dokumentargenrer (portræt, sociologisk, institutions og sagsorienteret) • Fortælleformer (observerende, dybdeborende, deltagende)

Væsentligste arbejdsformer	Dialogisk klasseundervisning, gruppe- og pararbejde, individuelt arbejde, begrebstræning, repetitionsspil
-----------------------------------	---

Titel 8	Ord i opbrud
Indhold	<p>Primærtetekster i kompendiet for forløbet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Johannes V. Jensen: "Interferens", 1906 • Tom Kristensen: "Det blomstrende slagsmål", 1920 • Rudolf Broby-Johansen: "Bordelpige dræber ufødt", 1922 • Tove Ditlevsen: "Jeg elsker dig", 1939 • Digtsamling: Morten Nielsen: "Krigere uden våben", 1943 (6. værk) • Klaus Rifbjerg: "Livet i badeværelset", 1960 • Michael Strunge: "Det kommende", 1978 • Michael Strunge: "Natmaskinen", 1981 <p>Teori i kompendiet for forløbet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lærerproduceret materiale om digtanalyse og sproglige virkemidler • Afsnit fra ibogen <i>Litteraturhistorien - på langs og på tværs</i> af Barbara Kjær-Hansen m.fl. Systeme 2012 <ul style="list-style-type: none"> • "Modernisme" • "Ekspressionisme" • "Konfrontationsmodernisme" • "Firserlyrik og punktdigtning" + "Storbymodernisme og postmodernisme (1980-1990)" • Om Johannes V. Jensen, Tove Ditlevsen, Tom Kristensen, Klaus Rifbjerg, Rudolf Broby-Johansen og Michael Strunge fra <i>Litteraturens huse</i> af Johannes Fibiger m.fl., 2008 • "Morten Nielsen" af litteraturmedarbejder, cand.mag. Mette Elsig Olsen: https://litteraturesiden.dk/forfattere/morten-nielsen

Omfang	20 lektioner a 45 min.
Særlige fokuspunkter	<p>Centrale begreber:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Strofer, vers og brudte linjer (fri og bunden form) • Sproglige virkemidler (gentagelser, modsætninger, billedsprog, brug af ordklasser som virkemiddel. • Billedsprog (metafor, besjæling, personificering, sammenligning, symbol) • Rimtyper (enderim, indrim og bogstavrim) • Modernismen (fokus på ekspressionismen, heretica-modernismen og konfrontationsmodernismen samt firserlyrik og punkdigting).
Væsentligste arbejdsformer	Dialogisk klasseundervisning, gruppe- og samarbejde, individuelt arbejde, begrebstræning, læreroplæg, kreativ skrivning, repetitionsspil

Titel 9	Medier og journalistik
Indhold	<p>Primærtetekster i kompendiet for forløbet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Anders Byskov Svendsen m.fl.: ""Minkavlere får erstatning for flere mink, end de havde miljøgodkendelse til" (nyhedsartikel fra Dr.dk den 10. april 2024) • (Fra IG opslag på DR's profil: 11.04.24 DR Nyheder (@drnyheder) Instagram-billeder og -videoer) • Christian R.: "Kristiansborg Slots Brand" (nyhedsartikel fra <i>Politiken</i> den 4. oktober 1884) • Herman Bang: "Branden" (fortællende journalistik fra <i>Nationaltidende</i> den 4. oktober 1884) • Øjvind Hesselager: "Den arrogante bølge" (fortællerende journalistik fra <i>Information</i> den 29. december 2004) • Morten Sabroe: "Oscarfest: Kan man ryge Oscar?" (Gonzo-journalistik fra <i>Politikken</i> den 27. marts 2001)

	<p>Teori i kompendiet for forløbet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lærerproduceret materiale om: <ul style="list-style-type: none"> • Nyhedsformidlingens historie • Avistyper og modtagergrupper • Layout, vinkling og kilder • Genrer (informationsgenrerne, fortællende journalistik og opinionsgenrerne) og komposition • Afsnit fra <i>NEWS</i> af Henrik Poulsen, Gyldendal, 2015: <ul style="list-style-type: none"> • ”De fem nyhedskriterier” (s. 84)
Omfang	5 lektioner a 45 min.
Særlige fokuspunkter	<p>Centrale begreber:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nyhedskriterier (aktualitet, væsentlighed, identifikation, sensation, konflikt) • Komposition: Nyhedstrekanten vs. spændingsopbyggende • Vinkling • Kilder (erfaringskilder, partskilder, ekspertkilder) • Layout (rubrik, underrubrik, mellemrubrik, brødtekst, byline) • Informationsgenrerne (nyhedsartikel, reportage) • Fortællende journalistik (feature, Gonzo-journalistik) • Opinionsgenrer (læserbrev, anmeldelse, kronik) • Autenticitetsmarkører og fiktionskoder
Væsentligste arbejdsformer	Dialogisk klasseundervisning, gruppe- og pararbejde, individuelt arbejde, begrebstræning, læreroplæg, eksamenstræning, repetitionsspil